

Welke woorden uit de tekst ken je al?

Vink aan.

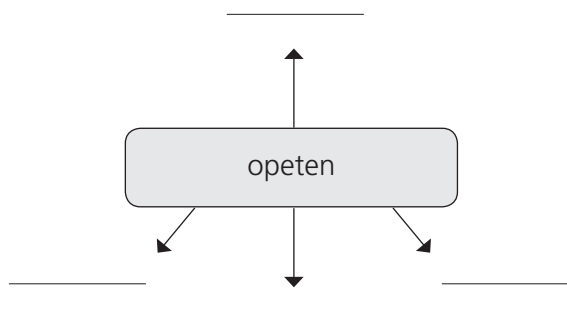
- buffel
- buitenkansje
- direct
- gebaat zijn
- gericht
- vriendelijk gestemd
- niet gewonnen geven
- kwade
- oppeuzelen
- personage
- slim aanleggen
- toestemmen
- uitkomen
- voorstellen
- waardig

Vrouwtje Vos was slimmer dan haar man. Zij wist hoe ze ervoor moest zorgen dat de tijger hen niet ging opeten.

Welke woorden ken je nog meer?

Vul aan.

Kies uit de woordenlijst een woord dat te maken heeft met het opeten van iets of iemand... Kies daarna nog drie woorden die hetzelfde betekenen als opeten..

Welke zin hoort wel bij de slimme vos?

- Vrouwtje Vos zei: "Tijger, ik ben ziek, als je me opeet, ga je dood."
- Haar man zei: "Als je ons opeet, dan ga je de gevangenis in."
- Vrouwtje Vos zei: "Tijger, pas op, ik heb honger, ik ga je opeten."
- Haar man zei: "Nee tijger, een vos eten is niet lekker."

Trek de lijnen en verbind woord met omschrijving.

¹ waardig	•	• een rund met grote horens die in tropische gebieden voorkomen ^a
² oppeuzelen	•	• een kans waar je niet op gerekend had, een meevaller ^b
³ voorstellen	•	• meteen ^c
⁴ gericht	•	• Als je ergens mee gebaat bent, dan heb je er iets aan. ^d
⁵ personage	•	• Als je je ogen op iets gericht houdt, dan blijf je ernaar kijken. ^e
⁶ direct	•	• Als je vriendelijk gestemd bent, dan raak je in een goed humeur. ^f
⁷ toestemmen	•	• Als je je niet snel gewonnen geeft, dan ga je door, je geeft de moed niet op. ^g
⁸ gebaat zijn	•	• opeten ^h
⁹ kwade	•	• persoon ⁱ
¹⁰ buffel	•	• Als je iets slim aanlegt, pak je het goed aan. ^j
¹¹ vriendelijk gestemd	•	• Als iemand ergens mee toestemt, dan vindt hij het goed. ^k
¹² niet gewonnen geven	•	• Als je ergens niet uitkomt, kan je het probleem niet oplossen. ^l
¹³ slim aanleggen	•	• Als je iets voorstelt, is het jouw plan. Je vraagt iemand of hij het ermee eens is. ^m
¹⁴ buitenkansje	•	• met eerbied, beleefd en vriendelijk ⁿ
¹⁵ uitkomen	•	• Een kwade nacht is een nacht waarop iets niet goed gaat. ^o

Welke woorden uit de tekst ken je al?

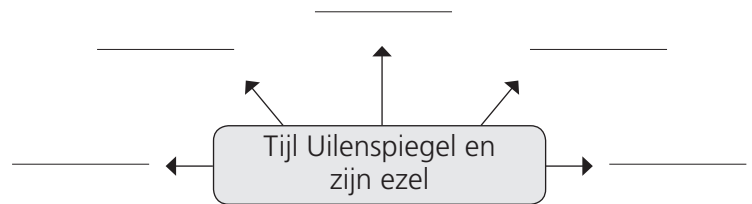
Vink aan.

- afzonderlijk
- balken
- erbarmelijk
- haverkorrels
- informeren
- kosten
- kribbe
- mits
- professor
- rector
- versteld
- voederbak
- voer

Welke woorden ken je nog meer?

Vul aan.

Tijl Uilenspiegel was een hele slimme man. Kies uit de woordenlijst twee woorden waarmee andere intelligente mensen worden aangegeven. Tijl zou een ezel leren lezen. Kies nu drie woorden die met de ezel te maken hebben.

Trek de lijnen en verbind woord met omschrijving.

balken •	• apart, niet bij elkaar
kribbe •	• i-a roepen, het geluid dat ezels maken
mits •	• droevig, ellendig
haverkorrels •	• klein, rond deel van een soort graan
versteld •	• als je naar iets informeert, stel je er een vraag over
professor •	• op kosten van de professoren, de professoren betaalden alles
voer •	• een bak waar het eten voor een dier in zit
informeren •	• als, alleen op voorwaarde dat
afzonderlijk •	• een professor geeft les aan studenten op een universiteit
voederbak •	• als je van iets versteld staat, ben je er erg verbaasd over
kosten •	• een bak waar het eten voor een dier in zit
erbarmelijk •	• eten voor een dier

Welke woorden uit de tekst ken je al?

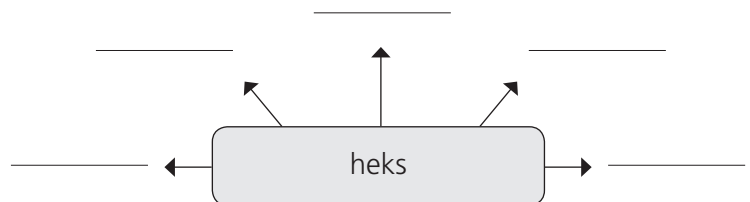
Vink aan.

- aantonen
- althans
- bekend staan
- beschuldigen
- brandstapel
- danken
- gouden eeuw
- heksenvervolging
- linnen
- merkteken
- officieel
- omkopen
- oordeel
- proef
- verklaring
- verlost zijn
- vrijspreken
- vroedvrouw
- waag
- waagmeester

Welke woorden ken je nog meer?

Vul aan.

Kies uit de woordenlijst vijf woorden die gaan over het beslissen of iemand wel of niet een heks was.

Trek de lijnen en verbind woord met omschrijving.

merkteken •	• bewijzen, laten zien
heksenvervolging •	• Zo werden ze althans (= tenminste) genoemd.
officieel •	• Als je ergens voor bekend staat, dan denken mensen dat over jou.
oordeel •	• zeggen dat iemand iets slechts heeft gedaan
aantonen •	• Als iemand op de brandstapel gezet werd, werd zij levend verbrand op een grote bos takken.
brandstapel •	• De periode van 1600 tot 1700. Die tijd kreeg die naam omdat het toen zo goed ging met Nederland.
althans •	• In de tijd van de heksenvervolgingen werden veel mensen door de kerk en de regering gedood omdat ze heksen zouden zijn.
omkopen •	• Een stof gemaakt van een plant dat vlas heet.
proef •	• iets waaraan je kon zien dat ze heksen waren
linnen •	• Het officiële papier werd geschreven door de persoon die kon beslissen of je wel of niet een heks was.
Gouden Eeuw •	• aan iemand geld geven met de bedoeling dat die persoon doet wat jij wilt
beschuldigen •	• Als je een eerlijk oordeel velt, dan heb je een eerlijke beslissing genomen.
vrijspreken •	• een manier waarop je probeert ergens achter te komen
vroedvrouw •	• Als je van iemand verlost bent, dan is die persoon er niet meer.
waag •	• Als je vrijgesproken bent, dan heeft de rechter beslist dat je niet schuldig bent.
waagmeester •	• iemand die helpt bij de geboorte van een baby
verlost zijn •	• het gebouw waar mensen gewogen werden
bekend staan •	• de mensen die de zogenaamde heksen moesten wegen

2 Lees: *Als ... hebben.* (r. 4 t/m 7)

Door welk woord kan *snel* vervangen¹ worden?

- A toch
- B al gauw
- C soms
- D nogal dom

TIP! Het goede antwoord moet hier hetzelfde betekenen als het woord dat vervangen moet worden.

b	codekraker
o	
e	
g	

3 Lees: *Als ... zijn.* (r. 11 t/m 13)

Wat kun je niet achter *gebeurden* plaatsen?

- A je auto ging bijvoorbeeld zomaar stuk
- B je huis vloog door een blikseminslag zomaar in brand
- C je zusje werd bijvoorbeeld ziek
- D de koeien gaven geen melk meer

TIP! Lees nog eens de eerste zin. (r. 1 en 2)
Wat bestond er nog niet in de Middeleeuwen en de Gouden Eeuw?

o	codekraker
t	
r	
s	

4 Lees: *De ... slim.* (r. 17)

Met welke zin wordt dat duidelijk gemaakt?

- A *De ... bedenken.* (r. 7 en 8)
- B *De ... God.* (r. 14)
- C *Dus... mensen.* (r. 17 t/m 18)
- D *Maar ... komen.* (r. 21 t/m 23)

TIP! Welke zin vertelt je hoe de duivel ervoor zorgde dat het moeilijk was om erachter te komen wie een heks was?

s	codekraker
u	
g	
a	

1 vervangen - als een woord of zin vervangen wordt, komt er een ander woord of zin voor in de plaats